

Blik op Samen Opleiden

vanuit mijn perspectief en de ander

Handleiding

Dit product komt voort uit het LOCK-traject 2022-2023

Uitgangspunten van de tool

Eigenaarschap voor de kwaliteit van het werk als opleider, als opleidingsteam en als betrokkene in de context van Samen Opleiden is voorwaardelijk voor de kwaliteitscultuur en de kwaliteit van Samen Opleiden. Het uitgangspunt van deze tool is de dialoog met betrokkenen over hun eigenaarschap in het geheel van het partnerschap Samen Opleiden en het leren van en met elkaar. De tool is laagdrempelig en eenvoudig in te zetten, op ieder moment en vanuit iedere vraag in grote of in kleine groepssamenstellingen. De vragen zijn in te zetten voor alle kwaliteitskenmerken en visiepijlers, maar ook heel gericht door in te zoomen op een kenmerk of pijler van het partnerschap.

Doel van de tool

De tool draagt bij aan een gemeenschappelijk beeld van de kwaliteit van Samen Opleiden en kan bijdragen aan de doorvertaling van de visie in *eigen* handelen in de context van het geheel. De tool is er vooral op gericht in gesprek te gaan over de eigen rolinvulling van de betrokkenen en te spiegelen wat iemand anders daarin (terug)ziet.

Doelgroep

De tool is te gebruiken door zowel erkende als aspirant partnerschappen. Het is bedoeld voor alle betrokkenen in het partnerschap die een actieve rol vervullen in het Samen Opleiden. Het instrument kan horizontaal worden ingezet tussen gelijkgestemden vanuit een bepaalde rol in het partnerschap (bijvoorbeeld een groep schoolopleiders). Of verticaal tussen diverse betrokkenen in de organisatie en door de lagen heen (bijvoorbeeld: bestuur, directie, programmamanagers, (coördinerend) instituutopleiders, (coördinerend) schoolopleiders, mentoren/werkplekbegeleiders, onderzoeksbegeleiders, studenten.

Op welk moment in te zetten

De tool draagt bij aan de professionele dialoog (waar mogelijk in bestaande overlegstructuren). Het kan worden gebruikt in een reflectiebijeenkomst/pas-op-de-plaats-bijeenkomst en/of een bijeenkomst over de toekomst van Samen Opleiden en professionaliseren.

Wijze van gebruik

- Stap 1** Bepaal of je de kaarten algemeen wilt gebruiken of toegespitst op je partnerschap. Kies je voor toegespitst op je eigen partnerschap, doorloop de handreiking 'specificering naar het eigen partnerschap' alvorens aan de vragen te starten.
- Stap 2** Bepaal met wie je het gesprek wilt voeren (horizontaal of verticaal in gesprek).
- Stap 3** Stel een gespreksleider aan die de lijn van het gesprek bewaakt.
- Stap 4** Bepaal hoeveel tijd je voor het gesprek zou willen nemen.
- Stap 5** Kies een basisvraag. Beantwoord eerst de vraag over jezelf. Vervolgens kies je een gespreksgenoot die de vraag op de andere kant van de kaart beantwoord.
- Advies** Als gesprekspartner heb je de rol om als critical friend in dialoog te zijn. Vraag door en spiegel wat de ander als antwoord geeft. We raden aan na twee of drie basisvragen in ieder geval één follow-up vraag te beantwoorden.

Basisvragen (voor)

Print & knip uit

Wat ziet iemand mij doen
vanuit mijn rol in het partnerschap?
Hoe neem ik mijn plek in?

Wat doe ik wat voor een
ander (nog) niet zichtbaar is?

Wat zou je (meer) willen doen
vanuit je rol in het partnerschap?

Wat is voor mij de kerntaak
van mijn rol in het partnerschap?

Wat beteken ik voor het geheel?
Vanuit je rol en als persoon?

Wat heb ik nodig om je (-> mijn)
bijdrage aan het geheel te
optimaliseren?

Een voorbeeld van een geslaagde
mislukking vanuit mijn rol is...?

Wat zie ik mezelf steeds voorrang
geven? Ten koste van wat gaat dit?
Wie of wat wordt makkelijk(er)
vergeten door deze voorrang?

Wat moet ik vanuit mijn rol
meer vastgehouden worden
en/of los worden gelaten?

Wat zie je mij doen vanuit mijn rol in het partnerschap?

Wat zou jij wensen dat ik (meer) zou doen?

Wat zie ik dat jij betekent voor het geheel? Waar zie ik dat aan?

Ik zie in jouw rol als een geslaagde mislukking het voorbeeld...

Wat zou dit de ander en het geheel kunnen opleveren door dat wat meer te doen?

Basisvragen (achter)

Print & knip uit

Zou vanuit jouw perspectief dit meer zichtbaar moeten zijn?

Wat zou de kerntaak de ander moeten zijn vanuit zijn/haar rol?

Wat gun jij de ander om te weten/leren/ervaren om zijn/haar bijdrage aan het geheel te optimaliseren?

Wie of wat wordt makkelijk(er) vergeten door deze voorrang?

Follow up vragen

Print & knip uit

Welke vraag zou ik jou over een jaar moeten stellen over jouw rol in het partnerschap?

Wat ga je doen of aanpakken waar je mij over 6 maanden meer over kan vertellen?

Hoe ga je de inzichten die je nu hebt opgedaan oppakken?

Wie of wat heb je nodig om een volgende stap te zetten?

Welke succes(sen) gaan we vieren over 3 maanden, 6 maanden, 12 maanden omdat je daar actie op hebt ondernomen?

Platform
Samen Opleiden &
Professionaliseren

Bronnen

Platform Samen Opleiden & Professionaliseren (2021), *Kwaliteitskader samen opleiden & inductie en werkwijze Peer Review*, Utrecht.

Legemaate, M., Grol, R., Huisman, J., Oolbekink-Marchand, H., & Nieuwenhuis, L. (2022). Enhancing a quality culture in higher education from a socio-technical systems design perspective. *Quality in Higher Education*, 28(3), 345-359.

Luft, J., & Ingham, H. (1961). The johari window. *Human relations training news*, 5(1), 6-7.

Sinek, S. (2009). *Start with why. How great leaders inspire everyone to take action*, Penguin Publishing Group

Platform Samen Opleiden & Professionaliseren

Binnen het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren bundelen schoolbesturen, scholen en lerarenopleidingen hun krachten om samen een duurzame inrichting van opleiding én professionalisering voor leraren te realiseren. Het Platform zet zich in voor versterking van de samenwerking tussen besturen, scholen en lerarenopleidingen in het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs rond dit thema.

Meer informatie

PO/VO

platformsamenopleiden@poraad.nl
platformsamenopleiden@vo-raad.nl • 030 – 31 00 933

MBO Raad

platformsamenopleiden@mboraad.nl • 0348 – 753 54 00

Colofon

Namen ontwikkelaars: Nicolle van Geenen (Opleidingsschool Qoers), Nienke van der Wouw (HAN), Suzanne Huisman (Avans/Samen Opleiden West-Brabant) en Régie Driessen (AOS Midden-Brabant, OMO)
Fotograaf: Larissa Rand en Wilbert van Woensel
Vormgeving: Buro IK
Druk: Drukproef

April 2023

www.platformsamenopleiden.nl

Het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren is een initiatief van de PO-Raad, VO-raad, MBO Raad, VH en UNL

